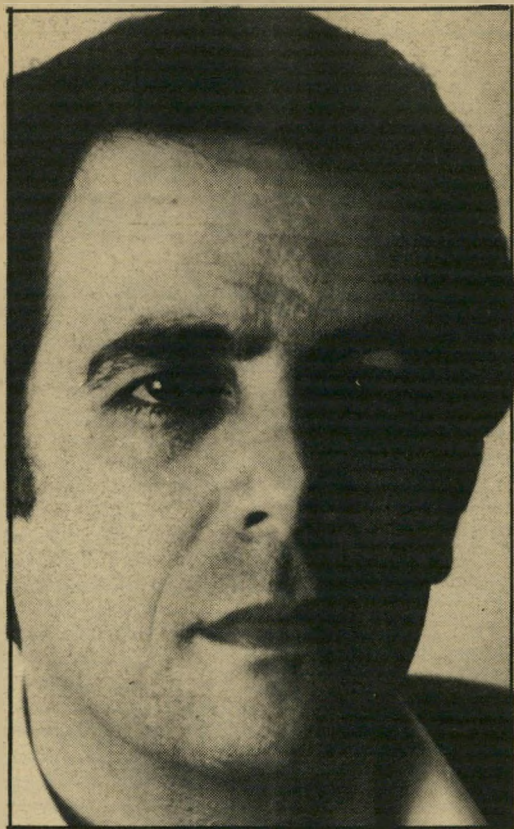

צילום: משה גרונר

שמואל טל:

„אני עוזב את הרדיו כי קשה להתפרנס...”

שביתת רשות השידור אומנם חלפה, ולכאורה הכל שב לקדמותו, אבל המציאות היא פחות מלבבת: השבתים שבו לעבודה מבלי שקצרו הישגים בשביתתם הממושכת, ורוח-נכאים שוררת במיסדרונות הרשות, והלשונות הרעות אינן מוסקות מללהג, מי עוזב להיכן ומתי. אחד המורשים מהרדיו הוא הכתב הצבאי, שמואל טל. אחרי התלבטות ממושכת החליט טל לעזוב את המיקרופון לטובת העיתונות הכתובה. הכתבת הפלילית של הרדיו, כרמלה מנשה, התמנתה במקומו. במיסדרונות הרשות מלחשים שטל הוא אחת הסנוניות הראשונות.

● **מדוע החלטת לפרוש מכלייתיקשורת רב-עוצמה שכזו?**
זה לא היה קל. קול-ישראל הוא מקום העבודה הראשון שלי, אחרי סיימתי את לימודי מערכת-החדשות היא בית תרתי-משמע. העברתי שם את מיטב שנותי. אבל...

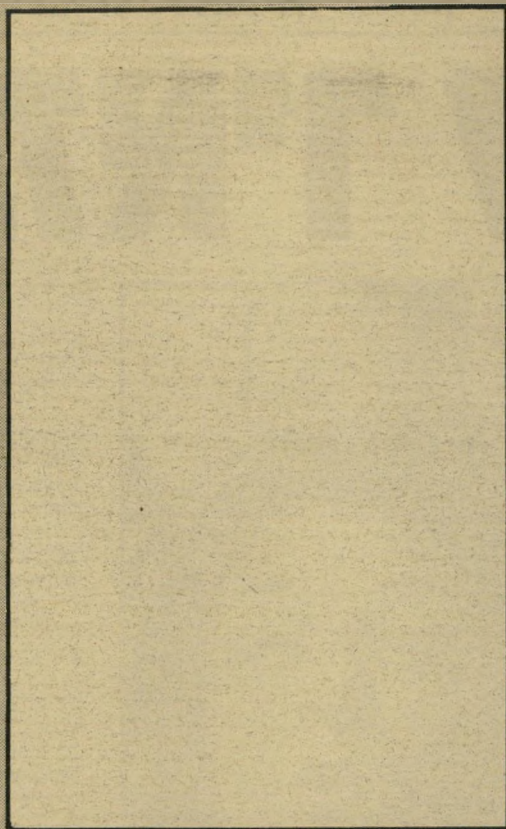
שידור

לצערי, קשה להתפרנס בקול-ישראל, וזאת הסיבה היחידה — שיהיה ברור! — שבגללה נאלצתי להיפרד מהמערכת שבה נמצאים כמעט כל חברי.

● **כמה שנים עבדת ברשות-השידור?**
התחלתי לשלוח כתבות לקול-ישראל עוד בתקופת לימודי בקליפורניה. מזה 11 שנים אני נושא בתפקידים שונים ככתב מערכת-החדשות: כתב קול-ישראל בדרום, כתב לענייני מיטרה, וכתב צבאי במשך שבע השנים האחרונות.

● **יש להניח שתנאי-השכר לא הורעו לאחרונה. מה הקש שישבר את גב הכתב?**
השביתה שהסתיימה באחרונה הבהירה, למי שעדיין היו לו ספקות בקשר לכך, עד כמה חמור מצבם של עיתונאי-הרשות: גם בעיני הציבור וגם מבחינה כלכלית.

כשמתברר לעיתונאי, החושב במשך שנים שהוא „מסודר“, שחורשיים של שביתה „משכיבים אותו על הקרשים“ בכל המובנים, ואין לו כמה לקנות מוצרכים במכולת — הוא חייב לעצור ולעשות חשבון-נפש קטן. כך עשיתי, ואני עובר לתפקיד הכתב הצבאי של חדשות (דפנה ברק)

אמא:

„מהרגע שנולד בן מתחילה הספירה לאחור!”

פרשת הש"ג שברח ירדה אומנם מעל דמי העיתונים, אבל היא בהחלט ממשיכה להיות נושא לשיחה, ובמיוחד בקרב אנשים שיש להם ילדים בגיל צבא, קצת אחרי או קצת לפני.

בין הגברים, הדיעות יותר נחרצות. הבחור ברה, הציל את חייו, ואחרים שילמו את החשבון שלו. פחדן, מועל בתפקידו. אצל הנשים הדברים הם פחות שחור-לבן. כולן מתלבטות.

אמא אחת לבן בן 17 היתה מוכנה להגיד את דעתה, אבל בעילום-שם.

הסיפור עם הש"ג זורק אור על הטרגדיה שלנו בחינוך ילדנו. מהרגע שנולד בן למישפחה ישראלית מתחילים בספירה לאחור. בעוד 18 שנה הוא יהיה חייל. לא חייל שווייצי, לא חייל איטלקי ולא חייל הולנדי. הוא יהיה חייל ישראלי, ואם הוא לא יהיה חולה — וכל אם מתפללת לזה — הוא יהיה לוחם. בגיל 18 הוא יעמוד מול אייב, היורה כדורים של ממש ומפציץ אותו בפצצות של ממש. לא מישחקי-ילדים. בגיל 18 הבן שלי יצא למלחמה של חיים ומוות, והבעיה שלי איך לתנך אותו היא בעיה שאי-אפשר לפתור.

● **תסבירי את עצמך.**
מה יש כאן להסביר? האם אני צריכה לתנך אותו להיות לוחם, להיות אמיץ, לתת את חייו למען המולדת, להעביר לו שהוא וחבריו אתראים לקיומה של מדינת-ישראל? או שאני צריכה לשאוף בכל כוחי לכך שיברח מסכנות, שישתדל להיות פקיד באיזה בונקר מבוצר היטב, שיהיה טבח בכסיס עורפי, אבל שיישאר חי?

● **ואיך פותרים את הבעיה? בכל זאת חיים עם הילד, הוא מתחנך ממשוהו.**

צבא

כאן בא הטבע לעזרתנו. לילד ישראלי יש, בדרך-כלל, גם אבא וגם אמא. האבא מושך לצד אחד, והאמא לצד השני. רוב האבות שאני מכירה היו רוצים, עמוק בליבם, שהילד יהיה טייס של אף-16, או לפחות קצין באיזה סיירת מהוללת, ויביא כבוד לאבא. האמהות שאני מכירה, לעומת זאת, למרות שגם הן עושות את ההצגה, לטובת הבעל, היו שמחות מאוד, אם פיתאום בגיל 18 הילד שלהן יצטרך משקפים או ישבור רגל בשני מקומות.

● **איך הילד חי עם שתי הדיעות הקוטביות הללו?**
הוא לא חי עם שתי הדיעות. בדרך-כלל הוא תופס צד. או שהוא גדל עם מה שהאבא מעביר לו, או עם מה שהאמא מעבירה לו, ואז את לפחות יודעת שזה הילד שלך, אלה הן דיעותיו, ואין מה לעשות.

● **מה שאמרת כאן זה בעצם שאילו החינוך של האמהות בישראל היה מצליח, היה גדל לנו דור של פחדנים ומשתמטים. זה לא דבר נורא לאמר על הנשים בארץ?**
אני אומרת לך את רעתי. לצערי או לישימתי אני בטוחה שאני מדברת בשם הרבה נשים. אבל, הנה, יש לך עכשיו גם תשובה למה אני לא רוצה להורחות.

דויד אדמון:

„בני ברבש משווה צנחנים ישראליים לנאצים!”

שבוע שעבר תקף המחזאי בני ברבש במדור זה את הפירסומאי ואישי-הליכוד, דויד אדמון. ברבש התבטא בחריפות רבה נגד אדמון, שתקף את מחזהו החדש „אחד משלנו“.

המחזה, שעורר את חמתו של אדמון, עומד להיות מוצג במיסגרת חגיגות שנות ה-40 למדינה, ועוסק בהריגת „מחבל“, כשהכל מנסים לחפות על כך, וזה על זה.

מה שעורר הרבה את חמתו של אדמון היה הראיון עם ברבש במדור זה. הוא ביקש את זכות המילה האחרונה: ברבש אמר שיש לו ידיעה קלושה על מי זה דויד אדמון. מותר לו, ליהודי, שתהיה לו ידיעה קלושה על מי אני, אבל יש לי הרבה ידידים וחברים. חלקם נמנים אפילו עם הצד השמאלי של הקשת הפוליטית. בכל זאת, אני מתקשה להאמין שמישהו מהם היה מעז לכתוב מין מחזה כזה!

מחזות

● **ברבש סבר שאולי לא קראת את המחזה.**
מה זה סבר? הוא בטוח בכך! אני מצהיר בזאת שקראתי את המחזה יותר מפעם אחת. פשוט לא האמנתי שיהיו יוכל לכתוב מחזה כזה!

● **מה פירוש „מחזה כזה“?**
רוצה לשמוע ציטטה? „בלילה שבין הראשון לשני באוגוסט הוצאתם את כל תושבי המחנה וריכותם אותם בשוק. אחר כך הוצאתם אותם, והכרתםם אותם לנבוח כמו כלבים...“

לא ברור לך שהמחזאי רוצה להשוות בין הצנחנים שלנו לבין התנהגות הנאצים? לא? או יש קטעים נוספים שמעידים על כך. כשקראתי זאת, חשבתי לעצמי: כיצד יכול מחזאי ישראלי להעלות מחזה שכזה? כיצד יכול תיאטרון הבימה להעלות זאת? אבל אינני מוכן להסכים שמחזה כזה ימומן מתקציב שנות ה-40 לקום המדינה ומכיוון שאני, בין היתר, מופקר על תקציב זה, קמתי ומחיתי.

● **ברור לך שמחאתך הקולנית רק קודמה את יחסייה-הציבור למחזה...?**
לא איכפת לי! אני רווקא מעוניין שאנשים ישלמו כסף, כדי לראות עד היכן הגענו בהלקאה העצמית שלנו! (דפנה ברק)